

NGƯỜI BỆNH GILLETTE

(qua mắt những người chờ đợi)

“Phòng khám chữa cho người bệnh. Cộng đồng biết quan tâm nâng đỡ con người.”

I. Những người bệnh

Lần đầu bước vào một cơ sở phục hồi chức năng, người bệnh hiếm khi là người chọn giây phút ấy. Thường họ đến cùng một ai đó đã đưa ra quyết định khó nhất: tiếp tục tin rằng vẫn còn một con đường.

Người sống bên cạnh họ lúc nào cũng mang trong lòng cùng một câu hỏi. Bao giờ thử thách này mới hết? Và ngay sau đó là một câu khác, bướng bỉnh và lặng thầm:

Sao lại là người ấy? Sao lại là chúng tôi?

Nhưng ở những nơi này, người bệnh không chỉ là những ai mang một chẩn đoán. Cái đó thuộc về y học, về các bảng phân loại, về phác đồ.

Thực tế thì khác.

Người bệnh còn là những người chờ đợi, đi cùng, nâng đỡ. Người bệnh là những ai ngày ngày sống bên nỗi đau, chia nhau những nỗi sợ, hy sinh, hy vọng và mệt mỏi mà không hồ sơ bệnh án nào ghi lại.

Bước vào một cơ sở phục hồi chức năng, bạn gặp những con người khác, những câu chuyện khác, những số phận khác đang treo lơ lửng. Và trong khi người đang điều trị thường bị cuốn vào trận chiến hằng ngày của riêng mình, thì người đi cùng quan sát, so sánh, ngẫm nghĩ.

Họ thấy những ca khó hơn, những tình trạng nặng hơn, những chặng đường dài hơn.

Và, gần như với một cảm giác tội lỗi, họ nghĩ:

“Nghĩ cho cùng, còn có thể tệ hơn thế.”

Nhưng mỗi người đến đây mang theo một câu chuyện khác, và tận đáy lòng vẫn giữ cùng một câu hỏi, được nỗi bấp bênh soi chiếu và nhào nặn:

Ngày mai, điều gì còn có thể?

Trong những lúc chờ và những lúc ở lại, các cuộc trò chuyện đổi bản chất. Người ta nói ngày càng ít về bệnh, và ngày càng nhiều về đời.

Họ kể ngày trước mình là ai.

Họ nhớ lại mọi chuyện đã bắt đầu thế nào.

Họ chia nhau những chiến thắng nhỏ mà người khác có thể thấy chẳng đáng gì, nhưng với ai đó lại là một cột mốc lớn lao.

Họ nói về những tiến bộ không ai nhìn thấy, về những thất vọng sống chung với lòng kiên trì, về niềm hy vọng vẫn sống tiếp bên trong sự chờ đợi.

Trên hết, họ nói về những người ở bên.

Về bao nhiêu hy sinh của những người ngày nào cũng tiếp tục chìa tay ra.

Và thường nảy ra một ý nghĩ mà không ai lường trước:

“Tôi chấp nhận con người mà tôi đã trở thành. Không phải điều đó đè nặng lên tôi. Đè nặng lên tôi là gánh nặng tôi đang bắt người khác mang.”

Đó là lòng can đảm của mỗi ngày.

Lòng can đảm lặng thầm.

Một nơi mà người ta không được phép bỏ cuộc, nơi mỗi bước đi đều đòi ý chí, nơi đến cả nỗi buồn cũng giấu đi để che chở những người thương mình.

Bởi những người đứng bên ta dõi theo ta với một sự chú tâm mà có lẽ trước đây ta chưa từng biết.

Mỗi cử động đều có người để ý.

Mỗi tiến bộ đều có người mừng.

Mỗi bước lùi đều được chia sẻ.

Chúng tôi là những người bệnh.

Những người đang tìm đường trở về.

Với người này, một bước chân là chuyện thường.

Với người khác, đó là một chiến thắng.

Vậy mà hy vọng vẫn đứng đó, bướng bỉnh, cả khi mọi thứ dường như nói điều ngược lại.

Quan sát câu chuyện của người khác dạy ta nhận ra giá trị của những gì mình còn có.

Và ai thật sự đi qua đau khổ sẽ hiểu một sự thật mà những người sống đời bình thường hay không thấy:

không phải những điều lớn lao nâng đỡ cuộc sống.

Có khi một chút là đủ.

Có khi gần như không gì cả cũng đủ.

Và cái gần như không gì cả ấy có thể thành tất cả.

II. Vĩ thanh

Người bệnh là một con người.

Một cộng đồng trong đau khổ còn hơn thế nhiều.

Không ai có thể nói chắc: chuyện đó sẽ không bao giờ xảy đến với tôi.

Bệnh tật không cần biết thu nhập, không đo uy tín, không phân biệt tầng lớp. Nó đến chẳng xin phép ai và làm đổi thay cuộc đời người nó gặp cùng những người sống bên họ.

Vì vậy ta nên học cách nhìn mỗi ngày với lòng biết ơn nhiều hơn.

Thường chính người bệnh mới hiểu sâu nhất giá trị của sự sống, vì họ đã biết nó mong manh thế nào. Họ biết một cử chỉ giản dị có thể quý đến đâu, một bàn tay chìa ra, một chút tiến bộ mà người khác thấy chẳng đáng gì.

Và có lẽ vì thế mà không ai nên thấy mình có quyền phán xét.

Ta không bao giờ biết người trước mặt đang đánh trận nào.

Ta không bao giờ biết điều gì nấp sau một cánh cửa đóng, sau một sự im lặng, sau một nỗi mệt mỏi không bao giờ được kể ra.

Đau khổ dạy rằng cuộc sống không chỉ làm bằng những gì ta có, mà còn bằng những gì ta giữ lại được khi đã bị lấy đi nhiều.

Và chính lúc ấy ta khám phá ra một sự thật giản dị.

Với người này, một bước chân là chuyện thường.

Với người khác, đó là một chiến thắng.

Và chiến thắng nào cũng đáng được tôn trọng.

III. Trang tác giả

Tác phẩm này không ai đặt hàng.

Không đem bán.

Không làm ra vì mục đích thương mại.

Nó được viết để làm chứng cho giá trị của phục hồi chức năng, của phẩm giá con người và của mối quan hệ giữa người với người.

Khoản thù lao duy nhất xin nhận là một đô la tượng trưng — không phải để trả công cho tác phẩm, mà như một minh chứng cho cam kết chung vì văn hóa quan tâm, hy vọng và trách nhiệm.

Ferdinando